

Vec T-177/07

Mediaset SpA proti Európskej komisii

„Štátna pomoc — Telekomunikácie — Príspevky na nákup digitálnych dekodérov —
Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za nezlučiteľnú so spoločným trhom
a nariaďuje sa jej vymáhanie — Pojem štátna pomoc — Vylúčenie dekodérov
umožňujúcich príjem televíznych programov vysielaných satelitom — Výhoda —
Selektívna povaha — Narušenie hospodárskej súťaže — Povinnosť odôvodnenia“

Rozsudok Všeobecného súdu (druhá komora) z 15. júna 2010 II - 2347

Abstrakt rozsudku

- 1. Konanie — Návrh na začatie konania — Formálne náležitosti
(Rokovací poriadok Všeobecného súdu, článok 44 ods. 1)*
- 2. Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem — Výhoda poskytnutá príjemcom štátnej pomoci
(Článok 87 ods. 1 ES)*
- 3. Pomoc poskytovaná štátmi — Pojem — Výhoda poskytnutá príjemcom štátnej pomoci —
Nepriame výhody — Zahŕnutie
(Článok 87 ods. 1 ES)*

4. *Pomoc poskytovaná štátmi — Zákaz — Výnimky — Pomoc, na ktorú sa môže vzťahovať výnimka podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES — Podmienky*
[Článok 87 ods. 3 písm. c) ES]
5. *Akty inštitúcií — Odôvodnenie — Povinnosť — Rozsah — Rozhodnutie Komisie v oblasti štátnej pomoci — Kvalifikácia narušenia hospodárskej súťaže a ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi*
(Článok 87 ods. 1 ES a článok 253 ES)
6. *Pomoc poskytovaná štátmi — Vymáhanie protiprávnej pomoci — Pomoc poskytnutá v rozpore s procesnými pravidlami článku 88 ES — Prípadná legitímna dôvera príjemcov — Právna istota — Ochrana — Podmienky a obmedzenia*
(Článok 88 ES; nariadenie Rady č. 659/1999, článok 14 ods. 1)

1. Návrh na začatie konania, ktorý musí podľa článku 44 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu uvádzať predmet konania a uvádzané žalobné dôvody, môže byť v konkrétnych bodoch podopretý a doplnený odkazom na výňatky z dokumentov, ktoré tvoria jeho prílohu, ale prílohy majú výlučne dôkaznú a podpornú povahu. Nemôžu preto slúžiť na predkladanie dôvodov, ktoré sú len zhrnújúco opísané v žalobe, a uvádzať výhrady alebo tvrdenia neobsiahnuté v žalobe. Žalobca musí v žalobe uviesť presné výhrady, ku ktorým sa má Všeobecný súd vysloviť, ako aj pri najmenšom stručné zhrnutie právnych a skutkových okolností, na ktorých sú tieto výhrady založené.

(pozri body 24, 25)
2. Opatrenie, ktoré spočíva vo vyplatení verejného príspevku každému užívateľovi vysielacej služby, ktorý si kúpi alebo prenajme vhodné zariadenie umožňujúce príjem voľne vysielaných televíznych signálov digitálnou pozemnou technológiou bez nákladov pre užívateľa a pre poskytovateľa obsahov, predstavuje výhodu

v zmysle článku 87 ods. 1 ES v prospech pozemných digitálnych vysielateľov a prevádzkovateľov káblových sietí oproti satelitným vysielateľom.

Ak je totiž výhoda z takého opatrenia podmienená splnením viacerých kumulatívnych podmienok, medzi ktorými sa nachádza podmienka kúpy alebo prenajatia prístroja umožňujúceho príjem pozemných digitálnych televíznych signálov, je zrejmé, že z neho zjavne nemôžu mať prospech spotrebiteľia, ktorí sa rozhodli kúpiť si alebo prenajať si prístroj umožňujúci výlučne príjem satelitných digitálnych televíznych signálov. Také opatrenie teda nezodpovedá požiadavke technologickej neutrality stanovenej Komisiou, pokiaľ ide o opatrenia pomoci týkajúce sa trhu digitálnej televízie.

Rozšírenie publika predstavuje základnú časť obchodnej činnosti vysielateľov televíznych programov. Okrem toho je potrebné zohľadniť, že také opatrenie pomoci na jednej strane podnecuje spotrebiteľov na prechod z analógového systému na pozemný digitálny systém, pričom zároveň obmedzuje náklady, ktoré by museli znášať pozemní digitálni televízni vysielatelia, a na druhej strane umožňuje tým istým vysielateľom konsolidovať svoje existujúce postavenie na trhu v zmysle dobrého mena značky a stabilizácie klientely v porovnaní s novými konkurentmi.

Skutočnosť, že také opatrenie je pre spotrebiteľov veľmi výhodné, keďže prináša ceny sofistikovanejších dekodérov na úrovni cien základných dekodérov, nemá žiadny vplyv na skutočnosť, že aj tak predstavuje výhodu pre pozemných vysielateľov a prevádzkovateľov káblových sietí.

Okrem toho cena dekodéra predstavuje rozhodujúce kritérium, na ktoré televízny divák prihlíada pri svojom výbere. Čo sa týka príspevku priznaného priamo spotrebiteľom, má automaticky za následok zníženie nákupnej ceny alebo ceny za prenajatie prístroja umožňujúceho prijatie pozemných televíznych digitálnych signálov. Takéto zníženie ceny pritom môže ovplyvniť výber spotrebiteľov citlivých na náklady.

Navyše má také opatrenie selektívnu povahu, aj keď satelitní vysielatelia mohli využiť príspevok tým, že ponúkli „hybridné“ dekodéry, teda dekodéry zároveň pozemné aj satelitné. Poskytovanie „hybridných“ dekodérov satelitnými vysielateľmi by totiž predpokladalo dodatočné náklady, ktoré by premietnuté do predajných cien spotrebiteľom boli nanajvýš kompenzované predmetným opatrením využitým týmito vysielateľmi. Satelitní vysielatelia by sa teda v porovnaní s pozemnými vysielateľmi

a prevádzkovateľmi káblových sietí nachádzali v menej výhodnej situácii, keďže poslední menovaní nemuseli do predajnej ceny dekodérov pre spotrebiteľov využívajúcich predmetné opatrenie premietnuť žiadne dodatočné náklady.

4. Na to, aby bola pomoc zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) ES, musí sledovať cieľ spoločného záujmu a byť preň potrebná a primeraná k nemu.

(pozri body 56, 57, 60, 62, 64, 65, 68, 95)

3. Článok 87 ES zakazuje pomoc poskytovanú štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov bez stanovenia, podľa čoho sú priamo alebo nepriamo poskytované výhody týkajúce sa pomoci. Preto výhoda poskytnutá priamo niektorým fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré nie sú nevyhnutne podnikmi, môže predstavovať nepriamu výhodu a tým štátnu pomoc pre ostatné fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú podnikmi.

Pokiaľ ide o opatrenie, ktoré spočíva vo vyplatení verejného príspevku každému užívateľovi vysielacej služby, ktorý si kúpi alebo prenajme vhodné zariadenie umožňujúce príjem voľne vysielaných televíznych signálov digitálnou pozemnou technológiou bez nákladov pre užívateľa a pre poskytovateľa obsahov, nemožno sa domnievať, že cieľom spoločného záujmu je napraviť zlyhanie trhu, ktoré má najmä povahu problémov koordinácie medzi podnikateľskými subjektmi a ktoré bolo prekážkou rozvoja digitálneho vysielania.

Príspevok poskytnutý spotrebiteľom preto môže byť kvalifikovaný ako štátna pomoc v prospech podnikateľov dodávajúcich spotrebné tovary alebo služby.

Keďže totiž televízni vysielatelia už prítomní na trhu mali považovať stanovenie zákonnej lehoty na ukončenie vysielania v analógovom systéme za hotovú vec a začať tak rozvoj nových obchodných stratégií, príspevky na nákup digitálnych dekodérov nie sú potrebné na korigovanie problému koordinácie medzi podnikateľskými subjektmi na trhu, pretože uvedený problém bol už vyriešený existenciou záväzného dátumu na prechod na digitálny systém.

(pozri body 75, 76)

Navyše vzhľadom na význam postavenia trhu pozemnej televízie nie je riziko nedosiahnutia kritického počtu spotrebiteľov v dôsledku problémov koordinácie medzi podnikateľskými subjektmi takého rozsahu, aby mu obchodní prevádzkovatelia neboli schopní čeliť.

pomoc oznamujú ešte v štádiu plánu pomoci. Konkrétne postačuje, že Komisia preukáže, že posudzovaná pomoc môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a narušiť alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže bez toho, aby bolo potrebné vymedziť relevantný trh.

(pozri body 125, 126)

(pozri body 144 – 146)

5. Uplatnenie povinnosti odôvodnenia na kvalifikáciu opatrenia pomoci vyžaduje, aby sa uviedli dôvody, pre ktoré Komisia usúdila, že dotknuté opatrenie patrí do pôsobnosti článku 87 ods. 1 ES. Pokiaľ ide o existenciu narušenia hospodárskej súťaže na spoločnom trhu, Komisia je povinná uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia aspoň okolnosti, za ktorých sa pomoc poskytla, pokiaľ umožňujú preukázať, že pomoc by mohla mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi a narúšala by alebo by mohla narúšať hospodársku súťaž, nie je však povinná uskutočniť hospodársku analýzu skutočnej situácie na dotknutých trhoch, trhových podielov podnikov príjemcov pomoci, situácie konkurenčných podnikov a obchodu medzi členskými štátmi. Okrem toho v prípade protiprávne poskytnutej pomoci nie je Komisia povinná preukázať skutočný účinok tejto pomoci na hospodársku súťaž a na obchod medzi členskými štátmi. V opačnom prípade by táto požiadavka viedla k podpore členských štátov, ktoré vyplácajú nezákonnú pomoc, na úkor tých, ktoré
6. Podľa článku 14 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 88 ES, ak sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát podnikne všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od jej príjemcu. To isté ustanovenie však uvádza, že Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Spoločenstva. Podniky, ktoré sú príjemcami pomoci, však môžu mať legitímnu dôveru v zákonnosť pomoci v zásade len vtedy, ak bol pri jej poskytnutí dodržaný stanovený postup. Obozretne konajúci hospodársky subjekt musí byť totiž za normálnych okolností

schopný ubezpečiť sa, že tento postup bol dodržaný, aj keď protiprávnosť rozhodnutia o priznaní pomoci možno pripisovať dotknutému členskému štátu v rozsahu, v akom sa jeho zrušenie zdá v rozpore so zásadou dobrej viery.

Zásada právnej istoty vyžaduje, aby právne pravidlá boli jasné a presné, a smeruje k zabezpečeniu predvídateľnosti situácií a právnych vzťahov v pôsobnosti práva Spoločenstva. V rámci vrátenia pomoci vyhlásenej za nezlučiteľnú so

spoločným trhom žiadne ustanovenie nevyžaduje, aby Komisia stanovila presnú výšku pomoci, ktorá má byť vrátená. Stačí totiž, ak rozhodnutie Komisie obsahuje údaje umožňujúce osobe, ktorej je určené, túto výšku určiť bez neprimeraných ťažkostí. Z toho vyplýva, že zásada právnej istoty nie je porušená, lebo je ťažké určiť presnú hodnotu jedného z parametrov metódy výpočtu uvedenej v napadnutom rozhodnutí.

(pozri body 170, 173, 179 – 181)